

Kuntalaisaloite neuropsykiatrisesta valmentajasta kouluun

KHALL 08.12.2025 § 271

Valmistelija

hallintosihteeri Annika Rauma puh. 050 4436 880

Kristiina Koivusalo on jättänyt kunnalle kuntalaisaloitteen neuropsykiatrisesta valmentajasta kouluun. Aloite kokonaisuudessaan:

”Neurokirjon diagnoosien määrä on kasvussa ja haasteet näkyvät perusopetuksessa ja lukiossa. Neurokirjon lasten ja nuorten on kuitenkin hyvin vaikeaa saada palveluita, joista todella olisi hyötyä perheen ja lapsen arjessa. Lisäksi koulussa haasteet nousevat esiin omalla tavallaan ja vaikka Kaustisella sivistystoimessa on hyvät resurssit oppilaiden tukemiseen, ei sivistystoimen oman nimetyn neuropsykiatrisen valmentajan osaamisesta olisi haittaa. Lähiseudun kunnista vastaavia työntekijöitä on Vetelissä ja Perhossa. Ehdotankin, että Kaustisellakin perustettaisiin sivistystoimeen neuropsykiatrisen valmentajan toimi siten, että henkilö ei olisi opetustyöstä vastuussa vaan voisi neurokirjon asioissa olla oppilaiden, perheiden ja koulun henkilökunnan tukena. Pitkällä aikavälillä lyhyilläkin valmennuksella voidaan varhaisessa vaiheessa toteutettuna luoda säästöjä.”

Esittelijä

Kunnanjohtaja Minna Nikander

Esitys

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

SIVLTK 27.05.2026
103/00.01.06.00/2025

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Sivistyspalveluihin on saapunut käsiteltäväksi kuntalaisaloite, jossa esitetään neuropsykiatrisen valmentajan palkkaamista toimialalle.

Neuropsykiatrisen valmentajan työn keskeisinä hyötyinä voidaan pitää nopeasti kohdennettavaa tukea, joka painottuu usein yksittäisiin oppilaisiin tai perheisiin, moniammatillista ja perheeseen ulottuvaa työskentelytapaa sekä käytännönläheistä työtöytä. Haasteina ovat kuitenkin vaikuttavuuden rajallisuus yhden henkilön työpanoksen varassa, rakenteellisten muutosten vähäisyys osaamisen ollessa henkilösidonnaista sekä pedagogisen kelpoisuuden puuttuminen, mikä estää vastuun ottamisen opetuksesta, arvioinnista ja pedagogisista päätöksistä.

Kaustisen kunnan opetustoimessa on parhaillaan käynnissä laaja erityisopetukseen panostava opintokokonaisuus, johon osallistuu lukuvuoden 2026–2027 aikana yhteensä kuusi aineen- tai luokanopettajaa.

Osallistujat edustavat alakoulua, yläkoulua ja lukiota. Koulutuksesta ei aiheudu työnantajalle kustannuksia, sillä rahoitus toteutetaan Jotpa-erillisrahoituksella ja opiskelijoiden omavastuuosuuksilla. Koulutukseen osallistuvat ovat palkattuna kunnan toistaiseksi voimassa oleviin virkasuhteisiin, ja he saavuttavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan kelpoisuuden toukokuun 2027 loppuun mennessä.

Kohdentamalla olemassa olevia resursseja erityisopettajakoulutukseen saadaan aikaan rakenteellisia ja pitkäkestoisia vaikutuksia, jotka näkyvät mm. opetuksen suunnittelussa, ryhmä- ja oppilaskohtaisessa tuessa, arvioinnissa sekä pedagogisissa ratkaisuissa. Koulutuksen kautta varmistetaan osaamisen laaja-alainen tavoitavuus ja sen jalkautuminen luokahuoneisiin, mikä vaikuttaa lukuvuosittain satoihin oppilaisiin ja opiskelijoihin. Samalla koulutus tukee myös muita opetustoimen aineen- ja luokanopettajia heidän omassa työssään.

Erityisopettajakoulutuskokonaisuus vahvistaa sivistyspalveluja strategisesti vastaten suoraan perusopetuslain vaatimuksiin tuen järjestämisestä sekä lisää kunnan omaa oppilaskohtaisen tuen kapasiteettia. Haasteena on vaikuttavuuden viive, sillä opintokokonaisuus ajoittuu pääosin tulevalle lukuvuodelle.

Vertailtaessa neuropsykiatrisen valmentajan palkkaamista ja erityisopettajakoulutukseen panostamista voidaan todeta, että kuuden viranhaltijan suorittamat erityisopettajan opinnot tuottavat kunnalle selvästi enemmän pitkäaikaista hyötyä. Ne vahvistavat lakisääteistä ydintehtävää, parantavat opetuksen laatua systemaattisesti sekä vähentävät pitkällä aikavälillä erityistilanteita, ostopalvelujen tarvetta ja henkilöstön kuormitusta. Kunnan resurssien vaikuttavin pitkäaikainen käyttö perusopetuksessa on oman henkilöstön pedagogisen osaamisen systemaattinen vahvistaminen. Neuropsykiatrisen valmennus toimii tätä täydentävänä, mutta ei korvaavana tukimuotona.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta päättää

- 1) kohdentaa resurssit erillisiin erityisopettajaopintoihin, joihin osallistuu kuusi kunnan viranhaltijaa ja
- 2) toteaa kuntalaisaloitteen käsitellyksi.

Päätös
